

Tromsø, 19.06.2023

Leserinlegg: 5 gode grunner til å si nei til vindkraft i Nord-Troms

Sendt av: Forum for natur og friluftsliv Troms v/ Norges Jeger- og fiskerforbund Troms, Nordreisa Jeger-og fiskerforening, Naturvernforbundet Troms, Naturvernforbundet Nordreisa, Nordnorsk botanisk forening, Midt-Troms Naturlag og Birdlife avd. Troms. Kontaktperson: Koordinator, Christine Myrseth.

Vindkraftplanene i kommunene Nordreisa, Storfjord, Kvænangen og Kåfjord vekker sterk bekymring blant natur – og friluftslivsorganisasjonene, dette er industriplaner i villmarka, nært verneområder, rødlistede arter, friluftsliv, beiteområder, utmarksbruk og spektakulære landskap. Vi håper flere kommuner enn Kåfjord vil takke nei til disse planene, og vil vise til fem gode grunner for at et nei til industri i de rike fjellområdene er det riktige valget for fremtiden.

- 1) **Natur- og klimakrisen må løses i sammenheng** og velge de tiltakene som er vinn-vinn for begge krisene. Dette er det bred enighet om i rapporter fra [FNs Naturpanel og Klimapanel](#) og fulgt opp i [innlegg i media](#) fra forskere som bør vite hva de snakker om. Da er det bekymringsfullt at utbyggere velger sårbare fjellområder i Nord-Troms til industri. En nordnorsk natur i endring som trenger plass og fleksibilitet. [Faktisk sier funn fra forskning](#) at hele arktiske næringskjeder med for eksempel fjellrev, er truet av klimaendringer og inngrep vi gjør i disse områdene medfører en alvorlig tilleggsbelastning for en rekke arter. Det er også en misforståelse at områder uten vegetasjon ikke er habitat- det er de, og de vil være viktige for artenes klimatilpasning. Vi har egentlig ikke råd til å bygge ned villmarka – artene og økosystemene trenger den når de skal klimatilpasse seg i nordlige strøk - i en natur der klimaendringene rammer aller hardest.
- 2) **Mangelfull verdisetting av natur fører til at naturen taper for lett iblant annet energisaker.** Konsekvensene er at vi bygger ned natur vi egentlig ikke har råd til å bygge ned fordi vi ikke kjenner den reelle verdien- eller konsekvensene av naturtapet godt nok. Følgende av mangelfull verdisetting kom frem i en [rapport fra FNs Naturpanel](#) – *Når vi skal ta beslutninger som får konsekvenser for naturen, er det ofte utfordrende å veie verdiene i*

naturen opp mot andre samfunnshensyn. Naturpanelets rapport belyser blant annet at fokus på kortsiktig profitt og vekst ofte skygger for de mange verdiene i naturen (Vår utheving).

Vi inviterte en av forfatterne på denne rapporten til en seminarrekke FNF Troms arrangerte tidligere i vår på tema vindkraft, natur og friluftsliv – og det tankevekkende innlegget er tilgjengelig på vår nettside: <https://fnf-nett.no/troms/oppsummering-fra-seminarrekka-i-nord-troms-vindkraft-natur-og-friluftsliv-pa-agendaen/> Under besøket fikk han også møte innbyggere som ville bli berørt av en eventuell utbygging deriblant to ungdommer. De sa følgende kloke ord til forskeren på spørsmål om penger kunne gjøre det verdt å bygge ut og vi drister oss til å være enige!

«Det handler ikke om mengden penger. Natur og penger kan ikke sammenlignes.»

«Det fins mange måter å skape penger på, men vi kan ikke skape tapt natur. Natur er uerstattelig»

- 3) **Friluftsliv og landskap** er viktige verdier i en landsdel der veldig mange flytter *til* nettopp på grunn av tilgangen på arealer der du ikke trenger å gå i kø og hvor mange *blir* fordi de har en sterk tilknytning til naturen gjennom utmarksbruk, rekreasjon, identitet og kultur. Hvis du kan boltre deg i friluftslivsmuligheter er dette også et ubetinget gode for folkehelsa. Om du samtidig kan se på en horisont, en stjernehimmel uten lysforurensning og høre lyden av vidda er det sanseintrykk som gjør oss i stand til å føle tilhørighet med naturen. Landskapene kan ta pusten fra oss som bor her, men reiselivsnæringen nyter også godt av verdien dette synet gir oss. Det er muligheter i et landskap– om vi forvalter det med omhu, og det forteller oss noe om hvem vi var- og hvordan vi kan sette spor som ikke blir værende.
- 4) **Naturavtalen, kunnskapsgrunnlag og grønn kommunenøkkel.** I desember 2022 ble naturavtalen inngått i Montreal og i august samme år kom det en rapport bestilt av KS om [bærekraftig arealforvaltning](#) og arealpolitikk i kommunene. Det heter om rapporten: *«Arealbruk og nedbygging er den viktigste årsaken til tap av natur. Kommunene er landets viktigste arealforvaltere. I en fersk rapport foreslår forskere en rekke tiltak for å sikre en bærekraftig arealpolitikk.»* Et av tiltakene heter **Grønn kommunenøkkel**- som innebærer at inntektssystemet til kommunene endres for å sikre inntekter til kommuner med uforholdsmessig stort ansvar for å nå nasjonale mål for naturforvaltning, klimaarbeid og klimatilpasning. Vi mener kommuner i Nord-Troms bør jobbe for en slik nøkkel. De har et stort ansvar og de trenger inntekter som alle andre kommuner. Et annet tiltak i rapporten var å kutte båndene mellom utreder og utbygger i konsekvensutredningene for å sikre at kunnskapsgrunnlaget i arealsaker blir godt nok.
- 5) **Eksisterende næringer, kultur og urfolk** selv om fjellene kan se urørte ut er de på mange måter ikke det. Eksisterende næringer bruker områdene til beite, noe som faktisk er et gode for truet fjellflora sier [den seneste forskningen](#). Folk i Nord-Troms har også en kulturell bruk av fjellområdene knyttet til for eksempel sjøsamisk og kvensk identitet. Flere Fosen-saker må

vi forhindre og vi håper det også i fremtiden skal være mulig å drive reindrift, beitenæring og opprettholde kulturell utmarksbruk. Vi anerkjenner også [FNs Naturpanel som sier at lokal kunnskap](#) er en viktig bidragsyter til å bevare naturmangfold og forstå endringer i naturen.

Et nei til vindkraft i områder dette ikke passer er også et ja til alle de verdiene kommunene i dag forvalter, og som leverer naturgoder hver eneste dag- helt gratis. Vi oppfordrer også kommunene til å være obs på hvordan allmennheten får muligheten til reell medvirkning i ulike prosesser. Det er av stor betydning for å kunne være med å rå over det som er viktigst for oss.

Leserinnet er publisert her:

27.06.2023: <https://www.framtidinord.no/meninger/i/riOKVR/5-gode-grunner-til-aa-si-nei-til-vindkraft-i-nord-troms> også i papirutgaven.

21.06.2023: <https://www.nordnorskdebatt.no/fem-gode-grunner-til-a-si-nei-til-vindkraftplanene-i-nord-troms/o/5-124-251564> også i papirutgaven.

21.06.2023: <https://www.istorfjord.com/?p=8265>

